

Czwartek, 14 września 2017 r.

P8_TA(2017)0359

Przyszłość programu Erasmus+**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2017 r. w sprawie przyszłości programu Erasmus+ (2017/2740(RSP))**

(2018/C 337/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 165 i 166 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 14,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające decyzje nr 1719/2006/WE, 1720/2006/WE i 1298/2008/WE ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 2 lutego 2017 r. w sprawie wdrożenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającego „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylającego decyzje nr 1719/2006/WE, 1720/2006/WE i 1298/2008/WE ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie programu Erasmus+ i innych narzędzi wspomagania mobilności w kształceniu i szkoleniu zawodowym ⁽³⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie roli dialogu międzykulturowego, różnorodności kulturowej i edukacji w promowaniu podstawowych wartości UE ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając pytanie do Komisji w sprawie przyszłości programu Erasmus+ (O-000062/2017 – B8-0326/2017),
 - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w obecnym kontekście 30. rocznica programu Erasmus+ powinna być nie tylko okazją do świętowania, lecz także do zastanowienia się, w jaki sposób program może stać się łatwiej dostępny i objąć swoim zakresem większą liczbę odbiorców oraz poprawić skuteczność europejskich obywateli i organizacji działających w dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu;
- B. mając na uwadze, że edukacja jest podstawowym prawem człowieka i dobrem publicznym, które powinno być dostępne dla wszystkich pragnących z niego skorzystać, zwłaszcza dla studentów o niższych dochodach;
1. podkreśla, że Erasmus należy do programów UE, które odniosły największy sukces, oraz jest ważnym narzędziem wspierania działań w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, a także przybliży Europę jej obywatelom; uznaje niezwykle pozytywny wpływ, jaki program ten wywiera od ponad 30 lat na osobiste i zawodowe życie ponad 9 000 000 uczestników w Europie i poza nią, w tym w krajach ościennych i kandydujących;
 2. podkreśla rolę programu Erasmus+, który za pośrednictwem mobilności i strategicznej współpracy przyczynił się do poprawy jakości placówek edukacyjnych i szkoleniowych w UE, podniesienia konkurencyjności europejskiego sektora edukacji, stworzenia silnej europejskiej gospodarki opartej na wiedzy i osiągnięcia celów strategii „Europa 2020”;

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 50.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0018.⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0107.⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0005.

Czwartek, 14 września 2017 r.

3. uważa, że program Erasmus+ i jego następca powinny w szczególności koncentrować się na uczeniu się przez całe życie i mobilności oraz obejmować kształcenie formalne, pozaformalne i nieformalne, a czyniąc to, mogą wspierać rozwój umiejętności i kompetencji kluczowych dla osobistej, społecznej i zawodowej samorealizacji, co idzie w parze z promowaniem wartości demokratycznych, spójności społecznej, aktywnej postawy obywatelskiej oraz integracji migrantów i uchodźców w ramach szerszego dialogu międzykulturowego;

4. podkreśla potrzebę stosowania spójnego podejścia do polityki w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu w sektorach związanych z oświatą, w szczególności dzięki możliwości realizowania działań przekrojowych i synergii z innymi unijnymi funduszami i programami; odnotowuje w związku z powyższym, że nadchodząca aktualizacja ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży stanowi idealną okazję do dostosowania priorytetów programu będącego następcą programu Erasmus+ do nowej unijnej strategii na rzecz młodzieży i innych programów finansowanych z unijnych środków;

5. uważa, że program Erasmus+ powinien być również postrzegany jako kluczowy instrument strategii UE na rzecz promowania celów zrównoważonego rozwoju na całym świecie;

6. odnotowuje, że – z uwagi na wysoki wskaźnik i znaczenie mobilności między placówkami i organizacjami edukacyjnymi na kontynencie i w Zjednoczonym Królestwie – negocjacje w sprawie brexitu powinny przynieść satysfakcjonujące wszystkie strony porozumienie w sprawie statusu unijnych studentów i nauczycieli uczestniczących w programach mobilności Erasmus+ w Zjednoczonym Królestwie i vice versa;

Bezrobocie ludzi młodych a spełnienie się w życiu osobistym i społecznym

7. jest zdania, że program Erasmus+ znacząco ewoluował, co umożliwiło większej liczbie uczestników korzystanie z niego oraz przyczyniło się do zwiększenia ich wiedzy i zlikwidowania rozbieżności w umiejętnościach i kompetencjach, w szczególności dzięki rozszerzeniu programu Erasmus+ na wolontariat, kształcenie i szkolenie nieformalne i pozaformalne oraz poprzez rozszerzenie jego zasięgu geograficznego poza granice UE;

8. uznaje, że mobilni studenci mają dwukrotnie większe szanse na zatrudnienie w ciągu roku od ukończenia studiów niż ich rówieśnicy niekorzystający z mobilności i że prawie 90 %⁽¹⁾ wszystkich osób korzystających z kształcenia i szkolenia zawodowego w ramach programów mobilności twierdzi, że ich szanse na rynku pracy wzrosły w wyniku tych doświadczeń; zauważa jednak z ubolewaniem, że młodzi ludzie są najbardziej narażeni na ryzyko bezrobocia; uważa w związku z powyższym, że w ramach programu Erasmus+ należy zdecydowanie wspierać działania zmierzające do zapewnienia lepszych możliwości zatrudnienia;

9. podkreśla, że wolontariat sprzyja rozwojowi uczestnictwa obywateli w życiu publicznym i aktywnej postawie obywatelskiej, a jednocześnie pomaga zwiększyć szanse uczestników na znalezienie pracy; podkreśla w związku z powyższym, że finansowanie w ramach programu Erasmus+ powinno być częścią szerszej strategii politycznej mającej na celu stworzenie w Europie środowiska sprzyjającego rozwojowi wolontariatu, bez powielania istniejących udanych inicjatyw, lecz dzięki ich wzmocnieniu; przypomina jednak, że potencjalnych miejsc pracy wysokiej jakości nie można zastępować nieodpłatnym wolontariatem;

10. podkreśla, że Erasmus+ powinien koncentrować się na innowacji i rozwoju oraz kłaść większy nacisk na wzmocnienie kluczowych umiejętności i kompetencji, takich jak pewność siebie, kreatywność, przedsiębiorczość, umiejętność dostosowania się, zdolność krytycznego myślenia, umiejętności komunikacyjne, umiejętność pracy w zespole oraz zdolność do życia i pracy w środowisku wielokulturowym; zwraca uwagę na fakt, że umiejętności te można rozwijać w większym stopniu poprzez zrównoważone połączenie kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego i że ważne jest nabywanie kluczowych kompetencji od najmłodszych lat, co należy jeszcze bardziej wspierać, zwiększając inwestycje w działania ukierunkowane na mobilność na wcześniejszych etapach kształcenia i szkolenia;

11. zwraca uwagę, że program Erasmus+ powinien przyczyniać się do zacieśnienia więzi między placówkami edukacyjnymi i szkoleniowymi a światem biznesu w celu zwiększenia umiejętności i szans na zatrudnienie osób w nim uczestniczących oraz konkurencyjności gospodarki europejskiej;

⁽¹⁾ Tabela wskaźników Erasmus+, dane na dzień 28 marca 2017 r.; zob.: <http://www.ecvet-secretariat.eu/en/system/files/documents/3727/eu-vet-policy-context.pdf>, s. 29.

Czwartek, 14 września 2017 r.

12. podkreśla rolę kształcenia i szkolenia zawodowego w ramach programu Erasmus+ w ułatwianiu uczestnikom rozwijania umiejętności i zdobywania doświadczenia potrzebnego na rynku pracy, co przyczyni się do zwiększenia szans na zatrudnienie i integrację społeczną; zachęca do poprawy kształcenia i szkolenia zawodowego w ramach programu Erasmus+ z myślą o uczynieniu go bardziej nowoczesnym, przystępnym, uproszczonym i dostosowanym do potrzeb ery cyfrowej;

13. dostrzega, że mobilność osób korzystających z kształcenia i szkolenia zawodowego można zwiększyć, obejmując jej zakresem krótkoterminowe i dłuższe staże (Erasmus Pro) w celu zwiększenia wkładu UE w walkę z bezrobociem wśród ludzi młodych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia większych możliwości w zakresie mobilności osób korzystających z kształcenia i szkolenia zawodowego, a także do wzmocnienia części programu poświęconej przyuczeniu do zawodu, zarówno z uwagi na nieodłączną wartość praktyk zawodowych oraz w celu wspierania krajowych reform służących dalszemu rozwojowi szkoleń zawodowych i kwalifikacji oraz wspieraniu ich uznawania; jednocześnie potwierdza, że staż stanowi możliwość szkoleniową, która nie zastępuje płatnego zatrudnienia;

Włączenie społeczne i dostępność

14. ubolewa, że z programu korzysta mniej niż 5 % młodych Europejczyków z powodu czynników społeczno-ekonomicznych, ograniczonych środków finansowych, pogłębiających się nierówności między państwami członkowskimi i wewnątrz nich oraz złożoności procesu składania wniosków i zarządzania administracyjnego; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby uczyniły ten program bardziej otwartym i dostępnym, poprzez rozszerzenie oferty skierowanej do beneficjentów końcowych i maksymalne zwiększenie wsparcia, w szczególności w przypadku osób o niekorzystnej sytuacji oraz osób o specjalnych potrzebach;

15. wzywa Komisję i państwa członkowskie do objęcia programem Erasmus+ jeszcze większego grona odbiorców, aby dotrzeć do większej liczby młodych ludzi przy pomocy różnych narzędzi, w szczególności cyfrowych, i organizacji, w tym formalnych i nieformalnych instytucji edukacyjnych wszystkich szczebli, organizacji młodzieżowych, organizacji artystycznych i lokalnych klubów sportowych, organizacji wolontariackich i innych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, poprzez uwzględnianie strategii włączenia społecznego i różnorodności za pośrednictwem programu oraz poprzez ukierunkowanie działań na osoby o specjalnych potrzebach i mniejszych możliwościach;

16. przypomina, że brak koordynacji i możliwości przenoszenia uprawnień między różnymi systemami zabezpieczenia społecznego UE stanowi poważną przeszkodę dla mobilności osób niepełnosprawnych mimo starań dokładanych w celu objęcia programem Erasmus+ i innymi inicjatywami na rzecz mobilności jak największej części społeczeństwa; wzywa zatem Komisję i państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy, a w konsekwencji do poprawy mobilności osób znajdujących się w trudnej sytuacji;

17. przyznaje, że jedną z głównych przeszkód dla zaangażowania większej liczby studentów w mobilność w szkolnictwie wyższym jest brak jasności i spójności w zakresie uznawania punktów nabytych w okresie mobilności w ramach europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów (ECTS); zwraca się do państw członkowskich i właściwych władz, w szczególności instytucji szkolnictwa wyższego, do pełnego wdrożenia porozumień o programie zajęć jako obowiązkowego elementu procesu mobilności i do zapewnienia sprawnego uznawania punktów ECTS zdobytych w trakcie okresów mobilności w ramach programu Erasmus+ w szkolnictwie wyższym;

18. uważa, że młodsze pokolenia powinny mieć większe możliwości kształtowania przyszłości programu, gdyż to one mogą najskuteczniej poprawić wizerunek programu i przenieść go na wyższy poziom, zgodnie z ich obecnymi i przyszłymi potrzebami i wyzwaniem, którym muszą stawić czoła podczas pracy, wolontariatu i nauki;

19. zachęca do stosowania pewnej elastyczności przy opracowywaniu nowego programu tak, by był on w stanie szybko reagować na pojawiające się wyzwania i strategiczne priorytety na szczeblu europejskim i międzynarodowym; podkreśla, że wszelkie nowe inicjatywy powinny uzupełniać te już istniejące i powinny być wyposażone w odpowiedni budżet, aby zapewnić ich skuteczne funkcjonowanie;

Tożsamość europejska a aktywna postawa obywatelska

20. jest przekonany, że program Erasmus+ powinien nadal pobudzać do aktywnej postawy obywatelskiej, edukacji obywatelskiej i zrozumienia międzykulturowego, a także rozwijać poczucie tożsamości europejskiej; dlatego też domaga się, by wszystkie rodzaje edukacji i szkolenia oraz formalne i pozaformalne działania w ramach mobilności finansowane z programu Erasmus+ uświadamiały również młodym ludziom wartość dodaną europejskiej współpracy w dziedzinie edukacji i zachęcały ich do angażowania się w sprawy europejskie;

Czwartek, 14 września 2017 r.

21. uważa, że w stosownych przypadkach włączanie mobilności edukacyjnej do programów szkolnictwa wyższego i szkolenia zawodowego może być korzystne zarówno dla rozwoju osobistego i zawodowego studentów, jak i dla wspierania zrozumienia międzykulturowego;

22. apeluje do Komisji o opracowanie europejskiej elektronicznej legitymacji studenckiej (eCard) zapewniającej studentom dostęp do usług w całej Unii Europejskiej;

Finansowanie programu

23. ubolewa, że niski wskaźnik powodzenia projektów realizowanych w ramach niektórych działań programu Erasmus +, ograniczone dotacje i duże zapotrzebowanie na udział w programie mogą zagrozić powodzeniu programu Erasmus+ jako sztandarowego programu UE; jest głęboko przekonany, że program Erasmus+ powinien w swoim ostatecznym kształcie być skierowany do wszystkich młodych ludzi oraz że tym wyższym ambicjom dotyczącym następnego okresu programowania programu Erasmus+ muszą towarzyszyć znaczne dodatkowe środki finansowe, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w zwiększonym budżecie, tak by uwolnić pełen potencjał programu; w związku z powyższym wzywa państwa członkowskie, Komisję i odpowiednie zainteresowane podmioty do udzielenia bardziej zdecydowanego i widocznego wsparcia programowi Erasmus w oczekiwaniu na zbliżające się negocjacje w sprawie wieloletnich ram finansowych (WRF);

24. podkreśla znaczenie sprawnego wprowadzenia nowego programu Erasmus+, któremu towarzyszyć będzie od samego początku strategicznie zaplanowany budżet; zachęca do wykorzystania funduszy regionalnych i społecznych w celu zwiększenia wkładu finansowego państw członkowskich z przeznaczeniem na stypendia Erasmus+ wspierające mobilność; przypomina, że konsekwentne stosowanie zasad programu w agencjach krajowych, w tym przestrzeganie wspólnych standardów jakości i oceny projektu oraz procedur administracyjnych, ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia spójnego wdrażania programu Erasmus+;

o

o o

25. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.
